

PODKIN EENOR
Kieran Larwood & David Wyatt
(door Lotte Oers)

OVER DE MAKERS

Kieran Larwood is een Engelse auteur die woont op het eiland Wight, net ten zuiden van Engeland. Hij studeerde Engels, en werkte oorspronkelijk als leerkracht. Nadat hij met zijn eerste boek “Freaks” een belangrijke prijs won in Engeland, begon hij te schrijven aan Podkin Eenoor. Het verhaal over Podkin wordt een trilogie, waarvan het derde deel in oktober 2018 verschijnt, maar daarna wil Kieran Larwood nog meer verhalen over dezelfde wereld schrijven. Vorig jaar stopte hij met lesgeven om zich volledig aan het schrijven te kunnen wijden.

David Wyatt is een Engelse illustrator die houdt van muziek spelen, wandelen, fietsen, tango dansen, en natuurlijk tekenen. In eerste instantie probeerde hij carrière te maken in de muziek, maar toen dat niet lukte, concentreerde hij zich op zijn werk als illustrator. Hij illustreerde al zowel kinderboeken als volwassenenboeken, onder andere van bekende auteurs als J.R.R. Tolkien, Terry Pratchett, Edgar Allan Poe, Philip Pullman...

1. VERHAAL

Raamverhaal

Dit boek is een verhaal in een verhaal: het gaat over een bard die op zijn beurt het verhaal van Podkin Eenoor vertelt.

- Vinden de juryleden dat dit het boek beter maakt? Of was het beter geweest als de schrijver onmiddellijk zelf het verhaal van Podkin had verteld?
- Wat vinden de juryleden van de onderbrekingen? Is het vervelend dat het verhaal van Podkin onderbroken wordt, of vult het het verhaal net aan?

Soms komt er een verhaal in het verhaal in het verhaal, bijvoorbeeld wanneer Brigid vertelt over de godinnen (p. 106-108) of Krum over zijn verleden (p. 214-220).

- Wordt het dan erg ingewikkeld voor de juryleden of valt dat wel mee?

Konijnen als personages

De personages in dit verhaal zijn konijnen. Toch hebben ze ook menselijke eigenschappen. Bespreek met de juryleden wat “konijn” en wat “mens” is aan de personages.

- Konijn: de personages leven in burchten onder de grond, eten planten en groenten...
- Mens: de personages lopen rechtop, praten, dragen kleren...
- Vinden de juryleden dat de konijnen meer “konijn” hadden moeten zijn? Was het bijvoorbeeld beter geweest als ze op vier poten hadden rondgesprongen als echte konijnen?
- Hadden de personages in dit verhaal net zo goed mensen kunnen zijn? Zouden de juryleden het leuker gevonden hebben als het over mensen was gegaan?

- Konden de juryleden zich inleven in het personage van Podkin? Waarom konden ze zich wel/niet inleven? Maakte het iets uit dat hij een konijn is?
- Wie is hun favoriet personage? Waarom? Zouden ze dit personage even leuk gevonden hebben als het een mens was geweest (met hetzelfde karakter en dezelfde rol in het verhaal)?

Materiaal

- Pen en papier
- Eventueel: kleurpotloden, stiften...

Laat de juryleden elk een dier uitkiezen: stel dat zij een verhaal zouden verzinnen waarin één soort dier de hoofdrol speelt, welk dier zou dat zijn? Laat hen nadenken over volgende vragen:

- Hoe zien de dieren eruit in het verhaal?
- Hoe bewegen ze?
- Hoe praten ze?
- Waar wonen ze?
- Welke avonturen beleven ze?

Beschrijvingen

De auteur van Podkin Eenoor gebruikt vaak lange beschrijvingen om de sfeer van het verhaal weer te geven. Bekijk deze (of gelijkaardige) passages met de juryleden en bespreek wat ze hiervan vinden.

“Een wollige witte deken bedekt de hellingen van de rij heuvels die bekendstaat als de Scherpe Heuvels. Het maanlicht danst eroverheen en laat hier en daar de stuifsnieuw fonkelen alsof er diamantjes over het landschap zijn uitgestrooid. Het sneeuwdek is onaangetaast, op één smal spoor van voetafdrukken na dat vanuit de heuvels naar het bevroren bos aan de voet van de heuvels leidt.” (p. 7)

In deze passage wordt het landschap beschreven.

- Helpt dit de juryleden om zich de omgeving voor te stellen?
- Is het belangrijk voor een verhaal om de omgeving goed te omschrijven?
- Wat vinden ze van dit soort beschrijvingen? Lezen ze dit aandachtig, of eerder snel, op zoek naar meer actie?

“Het pantser van de Gorom bestond uit stroken gedeukt ijzer vol doffe roestvlekken en donkerrode spetters die verdacht veel leken op gedroogd bloed. Zijn hoofd ging helemaal schuil onder een helm met wrede, vlijmscherpe uitsteeksels en twee enorme ijzeren hoorns die bijna langs het plafond van het Groothol schraapten. Achter de donkeren oogaten broeiden twee dofrode pupillen; uitdrukkingsloos en vol roestige aderen.” (p. 24)

Hier lezen we tot in detail hoe angstaanjagend de Goroms zijn.

- Vinden de juryleden dit eng?
- Vinden ze het goed dat de auteur dit zo goed beschrijft? Of had het iets minder gruwelijk gemogen?
- Helpt dit hen om zich in te leven in het personage van Podkin?

“Podkin keek weer naar de dolk. Een nutteloos stuk metaal, maar toch wilden de Goroms het zo graag hebben dat hun vader ervoor had moeten sterven. Podkin was zo verdrietig en in de war dat hij het ding het liefst in de sneeuw had gesmeten. Het enige wat hem daarvan weerhield was het dringende verzoek van zijn moeder om de dolk te beschermen. Zou hij haar ooit nog zien? Hij probeerde zich haar laatste woorden te herinneren, haar laatste knuffel, maar dat lukte niet. Het leek opeens zo belangrijk, maar zijn geest bleef helemaal leeg.” (p. 38)

Podkin is op de vlucht, het is een spannend stuk, maar de auteur neemt hier even de tijd om de gevoelens van Podkin te omschrijven.

- Is dat belangrijk voor de juryleden?
- Is het vervelend dat de actie onderbroken wordt, of net goed om het nog spannender te maken?
- Kunnen de juryleden zich dankzij dit soort passages beter in Podkin inleven?

Illustraties

Materiaal

- Bijlage 1

De eerste illustratie die we te zien krijgen, is de cover.

- Trok de cover de juryleden aan? Waarom (niet)?

Van het Engelstalige boek bestaan er verschillende uitgaves met verschillende covers. Je vindt ze in bijlage 4. Bekijk ze met de juryleden: 1 is het equivalent van de Nederlandstalige cover, 2 de luxe-uitvoering daarvan, 3 heeft een andere tekening van dezelfde illustrator David Wyatt, en 4 is een afbeelding van Fernando Juárez.

- Welke cover spreekt hen het meest aan? Waarom?
- Welke elementen zorgt ervoor dat een cover aanspreekt?
- Is de afbeelding op een cover belangrijk?

In het boek staan af en toe zwart-wit-tekeningen die een dubbelpagina vullen. Wat vinden de juryleden van deze tekeningen?

- Is het een goed formaat? Of houden ze misschien meer van kleinere tekeningen die tussen de tekst staan?
- Zijn er voldoende tekeningen?
- Komen de tekeningen goed tot hun recht in zwart-wit?
- Houden ze van deze tekenstijl?
- Vormen de tekeningen een meerwaarde in het boek?

Ten slotte is er de kaart in het begin van het boek.

- Vonden de juryleden deze kaart een meerwaarde voor het verhaal?
- Wanneer er in het boek een nieuwe plaatsnaam vermeld werd, hebben ze die dan opgezocht op de kaart?

2. VERWERKING

Fantasy

Materiaal

- Bijlage 2

Podkin Eenoor wordt vaak omschreven als een kruising tussen de klassiekers “De Hobbit” (J.R.R. Tolkien) en “Waterschapsheuvel” (Richard Adams).

- Hebben de juryleden al van deze boeken gehoord? Wat weten ze er eventueel van?

Breng van elk van de boeken een exemplaar mee of licht ze toe aan de hand van bijlage 2.

- Gaan de juryleden ermee akkoord dat Podkin Eenoor met deze boeken vergeleken wordt?

Wanneer er in een kinderboek veel fantasie voorkomt, noemen we dit een fantasieboek. Er zijn veel fantasieboeken voor kinderen, in allerlei soorten. Maar er zijn ook volwassenen die houden van boeken die zich afspelen in een fantasiewereld, met personages als draken, dwergen, elfen... Voor dit genre in de volwassenenliteratuur gebruiken we het Engelse woord “fantasy”. Het is bijvoorbeeld typisch voor fantasy-verhalen dat ze zich afspelen in een verzonnen wereld met een eigen geschiedenis, en dat ze gaan over de strijd tussen goed en kwaad. De auteur van Podkin Eenoor houdt van fantasy en is ook fan van bijvoorbeeld “De Hobbit”. Met zijn boek wou hij een verhaal zoals in de volwassen fantasy schrijven

voor kinderen.

- Heeft hij dit goed gedaan volgens de juryleden?
- Is Podkin Eenoor een boek op maat van kinderen? Zouden volwassenen het ook leuk kunnen vinden?
- Houden de juryleden van boeken met veel fantasie?
- Vinden ze het belangrijk/leuk dat de auteur veel extra dingen verzonnen heeft voor het verhaal van Podkin, zoals bijvoorbeeld de geschiedenis van de Goroms, de godsdienst met de twee godinnen, de kaart voorin het boek...
- Kunnen de juryleden zich voorstellen wat ze graag zullen lezen als ze volwassen zijn... Denken ze dat ze dan eerder serieuze boeken zullen lezen, of (nog steeds) van fantasie/fantasy zullen houden?

We hebben het nu gehad over fantasy voor volwassenen, maar er zijn ook klassieke kinderboeken die zich afspelen in fantasiewerelden. Zie hiervoor het lijstje “verder lezen” op het einde van dit werkmodel. Stel deze boeken aan de juryleden voor. Kenden ze deze boeken? Wie is geïnteresseerd om ze te lezen?

Verhalen vertellen

De konijnen in Podkin Eenoor lezen geen boeken. Verhalen worden er doorverteld door een bard. Wat vinden de juryleden daarvan?

- Houden ze ervan wanneer iemand hen een verhaal voorleest of lezen ze het liever zelf?
- Bij ons wordt er vaak voorgelezen, maar hebben de juryleden wel eens geluisterd naar een verhaal dat uit het hoofd verteld werd? Hoe was dat? Is het anders dan wanneer een verhaal voorgelezen wordt?
- Wanneer ze de kans kregen, zouden ze graag naar een bard gaan luisteren?

In het boek wordt af en toe gereflecteerd over verhalen. Je kan volgende quotes voorlezen of op kaartjes printen en op tafel uitspreiden. Bespreek ze met de juryleden.

“‘Een verhaal is van de verteller,’ antwoordt de bard. ‘In elk geval voor de helft. De andere helft is van de luisteraars. Als een goed verhaal aan een goede luisteraar wordt verteld, dan is het van hen samen.’” (p. 84)

“‘Als er dingen in het verhaal zitten die niet echt zijn, dan geloven we het niet meer. En als we het niet meer geloven, blijft er niets van het verhaal over. En dan hoeven we er ook niet meer naar te luisteren.’” (p. 85)

“‘Verhalen gaan niet alleen maar over strijd en wraak,’ zegt de bard. ‘Je moet ook de hoofdpersonen tot leven laten komen. Een beetje spanning, een beetje sfeer, dat hoort er ook bij. En wat romantiek.’” (p. 226)

“‘Zijn verhaal is ooit aan mij verteld en mijn geheugen zit vol met allerlei details die het zo echt maken. Kleine, alledaagse dingetjes. Gevoelens en emoties. Dat is gewoon de magie van een goed verhaal.’” (p. 283)

Prijzen en Recensies

Podkin Eenoor won in Engeland de “Blue Peter Book Awards”, net als de KJV een prijs die door kinderen wordt uitgereikt. Elk jaar wordt die prijs uitgereikt aan één fictie-boek en aan één non-fictie-boek. Een jury van volwassenen selecteert drie boeken in elke categorie. In 2017 kozen 400 kinderen uit 12 scholen hieruit Podkin Eenoor als winnaar in de categorie fictie.

- Verwachten de juryleden dat in Vlaanderen hetzelfde zal gebeuren? Waarom?
- Wat zijn de troeven van Podkin Eenoor? Waarin is het boek minder goed?

Nederlandstalige recensies zijn alvast matig tot heel enthousiast:

- “Het eerste deel van deze trilogie blijft dus een behoorlijk klassiek verhaal over de strijd tussen goed en kwaad. Larwood componeert een spannend vertelsel, in een mix van genres. Dat konijnen de hoofdrol spelen lijkt een vernieuwend gegeven, maar de karakterisering blijft te oppervlakkig en ook

stilistisch weet 'Podkin Eenoor' niet te overtuigen. Een aardige kennismaking met de fantasyroman en het avonturenverhaal, maar ook niet meer dan dat." (Jürgen Peeters, Cutting Edge)

- "Het boek is pakkend geschreven, maar tegelijkertijd spannend en vertederend en laat zien dat een gewoon konijn een held kan zijn. [...] Het verhaal biedt een scala aan avonturen, griezelige gebeurtenissen en herkenbare emoties. De prachtige geïllustreerde illustraties geven de sfeer erg goed weer." (Connie Flipse, Fantasy Wereld)
- "Het klinkt misschien een beetje afgezaagd; een legende die in de vorm van een kinderboek wordt gegoten. Dat is het echter niet. Podkin Eenoor is nergens clichématig of alledaags. Podkin maakt wat dat betreft unieke avonturen mee, die niet te voorspellen zijn. (Ilja van de Sande, Hebban)
- "Podkins verhaal volgt in grote lijnen de gebaande paden van het genre en verrast daarin niet. Toch is het een fijn spannend, sfeervol en goed geschreven verhaal. De illustraties van de befaamde David Wyatt zijn prachtig en passen goed bij de sfeer." (Susan, Kinderboekenpraatjes.nl)

VERDER LEZEN

- De kronieken van Narnia (reeks die bestaat uit 7 boeken) / C.S. Lewis (Callenbach, 2015 – oorspr. uitgegeven tussen 1949 en 1956)
- De brief voor de koning / Tonke Dragt (Leopold, 2015 – oorspr. uitgegeven in 1962)
- Koning van Katoren / Jan Terlouw (Lemniscaat, 2015 – oorspr. uitgegeven in 1971)
- De GVR / Roald Dahl en Quentin Blake (De Fontein Jeugd, 2016 – oorspr. uitgegeven in 1982)
- Het oneindige verhaal / Michael Ende (De Fontein Jeugd, 2017 – oorspr. uitgegeven in 1982)

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.